



การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 1



CONGRESS I

Buddhism and Local Wisdom
for Sustainable Development
22 February 2019

“พระพุทธศาสนา
กับภูมิปัญญาท้องถิ่น
เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน”

22 กุมภาพันธ์ 2562
ณ วิทยาลัยสงฆ์ร้อยเอ็ด



วิทยาลัยสงฆ์ร้อยเอ็ด มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University RoiEt Buddhist college



จุดยืนของอุดมการณ์ทางการเมืองยุคกระแสทุนและข้อมูลข่าวสาร

รศ. ดร.พรรษา พุฒยางกูร¹

บทคัดย่อ

อุดมการณ์ช่วยสนับสนุนความชอบธรรมให้เกิดขึ้นเมื่อมีการเรียกร้องหรือปกป้องผลประโยชน์ของกลุ่มต่างๆ ในสังคม แต่ในยุคกระแสทุนและข้อมูลอาจจะทำให้จุดยืนของอุดมการณ์ทางการเมืองเปลี่ยนแปลง ยิ่งในกระบวนการทางการเมืองของไทยปัจจุบัน มีการนำนโยบายประชานิยมและประชารัฐมาดำเนินการโดยที่ใช้นักการเมืองเป็นฐาน ก็ถือว่าการใช้วิธีหยาบคายของนักการเมืองซึ่งอาจจะมีผลให้การเมืองหันเหออกจากปัญหาเชิงโครงสร้างและขาดความรับผิดชอบทางเศรษฐกิจและการเมือง กลายเป็นการเปลี่ยนสัญลักษณ์ทางการเมืองเดิมที่ประชาชนยึดถือมาเป็นสัญลักษณ์ใหม่ที่ฝ่ายการเมืองคำนึงถึงแต่คะแนนเสียงในช่วงก่อนการเลือกตั้ง ซึ่งประชาชนต้องการตัวแทนที่ไม่โกงกิน มีความซื่อสัตย์ ขยันทำงาน เป็นบุคคลผู้ซึ่งทุ่มเทชีวิตเพื่อรับใช้ประชาชนและประเทศชาติในด้านกิจกรรมทางการเมือง เพื่อยังความยุติธรรมและสันติให้แก่สังคม และพิทักษ์ผลประโยชน์ของประชาชนด้วยความซื่อสัตย์สุจริต แต่สภาพอุดมการณ์ทางการเมืองที่เปลี่ยนไปอาจส่งผลต่อการนำนโยบายมาดำเนินการเช่นกัน

คำสำคัญ : อุดมการณ์, การเมือง, นักการเมือง

Abstract

When demanding or trying to protect the interests of various groups in society, it will look at tools that help support the righteousness that is formed. But in the age of capital and information may make the position of political ideology change. Even more in the current Thai Politics. The Populism and Sustainable Thai Idealism are implemented by using the poor as a base. It is considered to be a way to bring things to the poor, which may result in politics turning away from structural and irresponsible economic and political problems. Became a change of the old political symbol that people took as a new symbol. That the political parties consider only the votes before the election. Which people want agents that are not mocked with integrity, diligence, work as a person who dedicated his life to serve the people and the nation in political activities, for justice and peace for society and protect the interests of the people with integrity. But the changing political ideology may affect the implementation of policies.

Keywords: Ideology, politics, politicians

¹ อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย



1. บทนำ

ความพยายามขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศในด้านต่างๆ อันเป็นหนทางการพัฒนาประเทศ ให้เจริญก้าวหน้า ซึ่งปัจจุบันกำลังใช้คำว่า “Thailand 4.0” โดยมีวิสัยทัศน์เชิงนโยบายการพัฒนา เศรษฐกิจของประเทศไทย มีเป้าหมายเปลี่ยนเศรษฐกิจแบบเดิมไปสู่เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วย นวัตกรรม แต่แนวทางดังกล่าวมีนักวิเคราะห์การเมืองหลายคนมองว่าอาจจะย้อนแย้งอุดมการณ์ทาง การเมืองที่เป็นอยู่ในเวลานี้ก็ได้ ด้วยเหตุที่อุดมการณ์ทางการเมืองเป็นระบบความเชื่อของกลุ่มคน ในทางการเมืองที่กลุ่มคนนั้นยอมรับและใช้เป็นหลักเกณฑ์ทางการเมือง เพื่อการอธิบายข้อที่จะได้ นำมาสู่การตัดสินใจให้เกิดแนวคิดปฏิบัติในทางการเมืองร่วมกัน อุดมการณ์ทางการเมืองเป็นระบบ ความเชื่อที่มีลักษณะสำคัญคือ การสร้างหลักการให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มคน เป็นสิ่งที่กลุ่มคนใช้เป็น แนวทางในการปฏิบัติและช่วยให้กลุ่มคนนำมาเป็นข้ออ้างในการทำกิจกรรมทางการเมือง แต่เมื่อมี การรวมกลุ่มการเมืองเป็นพรรคการเมือง ก็มีการเสนอประเด็นของนโยบายซึ่งถูกกล่าวขานกันมากก็ คือนโยบายที่เป็นที่ต้องการของประชาชนและถูกใจประชาชน ซึ่งในยุคสมัยหนึ่งของรัฐบาลไทยที่ได้ เสนอนโยบายที่เรียกว่า “ประชานิยม” และต่อมา ก็เชื่อว่ามี การนำมาพัฒนาต่อเนื่องจนมี “โครงการ ไทยนิยมยั่งยืน” จึงมีคำถามเกิดขึ้นมากมายว่าอุดมการณ์ทางการเมืองของนักการเมืองแต่เดิมได้ถูก สถานการณ์กดดันจนต้องปรับเปลี่ยนไปตามยุคสมัยแห่งสถานการณ์ใช้หรือไม่ และอุดมการณ์ที่ แท้จริงเวลานี้ควรเป็นอย่างไร

2. เนื้อหา

ในกระบวนการปกครองระบอบของประเทศไทย ซึ่งต้องมีอุดมการณ์ทางการเมืองปกครองด้วย และ ในส่วนของประเทศที่ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยนั้นถือว่าเป็นอุดมการณ์ทางประชาธิปไตยเป็น หลักการที่ต้องมีการยึดถือในการบริหารประเทศ ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับระบบการปกครองในประเทศใด ประเทศหนึ่ง ที่ใช้อยู่และก่อให้เกิด ความสุข ความสำเร็จได้ การที่จะทำให้มีการยอมรับใน กระบวนการปกครอง ส่วนหนึ่งนั้นเชื่อกันว่าเกิดจากอุดมการณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศไทยซึ่ง เคยมีการปกครองในระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาก่อน และได้เปลี่ยนแปลงการปกครองมาเป็น ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข การพัฒนารูปแบบของประชาธิปไตยซึ่งปลูกฝัง ให้เกิดอุดมการณ์ประชาธิปไตย ยังมีความเหลื่อมล้ำจนก่อให้เกิดเสถียรภาพของรัฐบาลที่ไม่แน่นอน วัฒนธรรมทางการเมืองของไทยอาจจะไม่สอดคล้องกับอุดมการณ์ทางการเมืองในบางลักษณะก็ อาจจะเป็นไปได้ ทั้งนี้สามารถพิจารณาได้จากบางประเทศที่ได้รับการสนับสนุนจากพลเมืองที่มี อุดมการณ์ จนเป็นแรงหนุนส่งเสริมความเข้มแข็งทางการเมือง และอาจจะมียุคต่างจากประเทศไทย ที่แม้ว่าจะถูกวิพากษ์ถึงการไม่พัฒนาทางประชาธิปไตยไปมากเท่าที่ควร เนื่องจากมีการ เปลี่ยนแปลงสถานการณ์ทางการเมืองหลายครั้ง เช่น การปฏิวัติรัฐประหาร ล้มเลิกรัฐธรรมนูญ ประเทศมีปัญหาด้านความมั่นคง และความมีเสถียรภาพของรัฐบาลก็ตาม แต่สาเหตุสำคัญประการ หนึ่งซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญก็คือ วัฒนธรรมทางการเมืองของไทยมีลักษณะไม่สอดคล้องกับ “อุดมการณ์ ทางการเมือง” แต่มีลักษณะเด่นปรากฏคือลักษณะ “วัฒนธรรมอำนาจนิยม” เป็นสังคมที่ถูกครอบงำ ด้วยวัฒนธรรมที่นิยมยกย่องผู้มีอำนาจ นอกจากนี้สถานการณ์กลุ่มทุนทางการเมืองยังทำให้บรรดา แนวคิดทฤษฎีทางการเมืองที่นักปรัชญาในอดีตพยายามใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ทาง



ประชาธิปไตยมาโดยตลอดนั้น บัดนี้กลับถูกมองว่าแนวคิดทฤษฎีดังกล่าว เริ่มกลายเป็นจุดด้อยมากกว่า เนื่องจากอิทธิพลของนิติบุคคลที่มีทรัพย์สินเงินทองมากกว่างบประมาณแผ่นดินในหลายประเทศ สามารถระดมทุน เข้าควบคุมกลไกทางเศรษฐกิจ สังคม การเมืองของประเทศต่างๆ ได้ ดังนั้นจึงมีการกล่าวถึงความมั่นคงของกลุ่มธุรกิจนายทุนซึ่งหมายถึงความมั่นคงของรัฐ² ดังนั้นทั้ง “อุดมการณ์ทางการเมือง” และ “วัฒนธรรมอำนาจนิยม” ต่างผสมผสานเสมือนสนองความต้องการของประชาชนเป็นหลักในทุกรูปแบบ

อุดมการณ์เป็นบริบทแห่งดุลยภาพทางการเมือง

นักวิชาการต่างให้ความหมายของอุดมการณ์(Ideology)คล้ายๆ กัน และบางความหมายแม้จะไม่ตรงกับความหมายทางวิชาการที่เดียวแต่อุดมการณ์ก็เป็น “มโนทัศน์” หลากๆ มโนทัศน์ที่มาเกี่ยวข้องซึ่งกันและกันอย่างเป็นเหตุเป็นผลต่อกัน คือ เชิงปัจเจกการหรือเป็นปัจเจย “เหตุ” ปัจเจย “ผล” ต่อกันแบบไม่ลึกซึ้งนัก” คือขาดการสอดประสานเชิงตรรกวิทยา³ ทั้งนี้สามารถพิจารณาให้เห็นได้ว่า อุดมการณ์มีลักษณะเป็นกลางๆ เพราะเห็นได้ว่ามีทั้งความหมายในทางดีและทางไม่ดี แต่ที่เข้าใจกันอีกคำหนึ่งก็คือ “อุดมคติ” ที่มีกหมายถึงสภาพการณ์ที่ดี เป็นสภาพที่ควรมุ่งหวังและเชิดชูระดับตัวบุคคล อุดมคติมีความหมายเอนเอียงไปในทางบวก แต่อุดมการณ์เป็นศัพท์ซึ่งมีความหมายไปในทางบวกหรือลบก็ได้ โดยคำว่าอุดมการณ์เป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับความคิดที่เป็นรูปแบบแห่งความคิดซึ่งบุคคลมีความเชื่ออย่างแน่นแฟ้น อุดมการณ์อันประกอบด้วยมโนทัศน์ซึ่งมีความเกี่ยวเนื่องซึ่งกันและกัน เมื่อมีอยู่ในตัวบุคคลอาจขัดแย้งกันได้

คนที่มีแนวคิดในทิศทางเดียวกันและมีการแสดงออกในบทบาททางการเมืองการปกครองด้วย ย่อมยึดถืออุดมการณ์ในรูปแบบเดียวกัน มีการกำหนดทำที่มีจุดหมายไปในเรื่องต่างๆ ทั้งสังคมภายในและสังคมนอกประเทศ การที่ชนชั้นนำได้แสดงให้เห็นว่าวิธีการปฏิบัติที่จะทำให้เกิดการยอมรับและเป็นแนวทางยึดเหนี่ยวของกลุ่มคน อันจะก่อให้เกิดแรงผลักดันนำไปสู่หนทางบรรลุจุดหมายนั้น เป็นกระบวนการอันจะชำระรักษารูปแบบเดิมเอาไว้หรือมีการเปลี่ยนแปลงให้เกิดรูปแบบใหม่ก็ตาม ก็ถือว่ากระบวนการนั้นเป็นอุดมการณ์ทางการเมือง (Political ideology) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระบอบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย จะมีความคิดความเชื่อเกี่ยวข้องกับสิทธิเสรีภาพที่เท่าเทียมกันของคนในสังคม การยอมรับหลักเหตุผล การยอมรับเสียงข้างมาก และเคารพเสียงข้างน้อย เป็นต้น⁴ อุดมการณ์ทางการเมือง หมายถึง ระบบความเชื่อหรือระบบความคิดที่อธิบายบทบาทของบุคคลในสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างคนกับรัฐ ความเป็นมาของระบบสังคมในอดีต สภาพความเป็นอยู่ในปัจจุบัน และแนวโน้มของอนาคต รวมถึงการวางแนวทางประพฤติกติและวิธีปฏิบัติ ของคนในสังคมเพื่อ

² โส ตุตานันท์ ในมติชนออนไลน์ “การเมืองการปกครองในโลกอนาคต” วันที่ 11 พฤษภาคม 2561 https://www.matichon.co.th/article/news_948007

³ จิรโชค วีระสัย, สุรพล ราชภักดิ์ และสุรพันธ์ ทับสุวรรณ. รัฐศาสตร์ทั่วไป. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2547. หน้า 244 – 245.

⁴ ปธาน สุวรรณมงคล, อุดมการณ์, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title=อุดมการณ์>

มุ่งหวังที่จะก้าวไปสู่สังคมการเมืองอันพึงปรารถนา โดยมีข้อเรียกร้องที่จะให้คนในสังคมยอมรับเชื่อมั่น ศรัทธา ในอุดมการณ์ทางการเมืองนั้น ๆ เพื่อให้เกิดความร่วมมือกันของคนในสังคมที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังที่มุ่งหวังไว้ สิทธิทางการเมืองที่อธิบายความเป็นมาของระบบสังคมมนุษย์ในอดีต สภาพความเป็นอยู่ในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต การวางแนวทางการประพฤติสำหรับสมาชิกในปัจจุบันและสำหรับการบรรลุถึงความมุ่งหวังในอนาคตพร้อมทั้งให้ความหมายแก่ชีวิต แก่ความประพฤติและความสัมพันธ์ที่มนุษย์มีต่อสิ่งแวดล้อมและระบบสังคมทั้งหมด⁵ ระบบความเชื่อที่มุ่งอธิบายและสนับสนุนให้เห็นว่า ระเบียบทางการเมืองอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นที่พึงประสงค์สำหรับสังคมที่มีอยู่แล้วหรือเสนอให้มีขึ้นใหม่โดยมีแนวทางหรือวิธีการในการไปสู่วัตถุประสงค์สำหรับสังคมที่มีอยู่แล้วหรือเสนอให้มีขึ้นใหม่โดยมีแนวทางหรือวิธีการในการไปสู่วัตถุประสงค์ของอุดมการณ์นั้นไว้ด้วย นั่นคือ อุดมการณ์ทางการเมืองมีลักษณะอันเป็นกฎเกณฑ์ทางการเมืองที่วางไว้เป็นแบบแผนเพื่อใช้เป็นแนวทางที่จะให้มีการปฏิบัติตามโดยมีเป้าหมายที่ต้องการบรรลุด้วย⁶ ดังนั้น ระบบความคิดทางการเมืองและความเชื่อในทางการเมืองของนักคิดคนเดียวหรือหลายคน ที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในสังคมนั้นๆ ระบบความคิดและความเชื่อนั้นได้หล่อหลอมจนผสมกลมกลืนเป็นกรอบหรือหลักเกณฑ์ของแนวทางการประพฤติของสมาชิกของสังคมทั้งในอดีต ปัจจุบันและอนาคตให้ขับเคลื่อนไปตามทิศทางของอุดมการณ์ทางการเมืองนั้นๆ

อุดมการณ์ทางการเมืองยุคกระแสนวนและข้อมูลข่าวสาร

ภาพลักษณ์ภายนอกที่ประชาชนมองเห็นนักการเมืองที่ตนเองต้องการเลือกให้เป็นตัวแทนเข้าสู่สภา อีกทั้งคุณสมบัติของนักการเมืองประชาชนต้องการนั้น บางทีดูภายนอกอาจจะเห็นว่า มีอุดมการณ์ทางการเมือง แต่จากการศึกษาข้อมูลทั่วไปนักการเมืองที่ประชาชนต้องการก็คือไม่โกงกิน ซื่อสัตย์ ขยันทำงาน นอกจากนั้นก็ไม่มีพฤติกรรมคอร์รัปชันที่จะเกิดทั้งทางตรงและเชิงนโยบาย แต่กระนั้นก็ตามจะพบว่า มีนักการเมืองจำนวนมากพยายามใช้กลยุทธ์สร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับตนเอง การสร้างข่าวสารผ่านสื่อต่างๆที่เป็นช่องทางการสื่อสารให้ประชาชนได้รับรู้ นักการเมืองพยายามทำให้เกิดความน่าเชื่อถือ โดยที่ไม่ได้เป็นการสานสร้างอุดมการณ์ทางการเมือง จนทำให้เกิดข้อกังขาว่า สื่ออาจจะมีส่วนร่วม ในการสร้างปรากฏการณ์นั้นด้วย อุทัย พิมพ์ใจชน⁷ ได้แบ่งพฤติกรรมของนักการเมืองไทยออกเป็น 4 ประเภท ประกอบด้วย

1. นักการเมืองอาชีพ หมายถึง ผู้ที่เล่นการเมืองด้วยอุดมการณ์จริง ๆ นักการเมืองประเภทนี้เมื่อมีการเลือกตั้งเมื่อใดก็ต้องลงเลือกตั้งทุกครั้ง ถือว่าการเมืองคือชีวิตและมีความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของการเมือง

⁵ อ่างใน สยาม คำปริดา, สังคมกับการปกครอง, (ปทุมธานี: โรงพิมพ์ไทยรายวัน, 2547), หน้า 120.

⁶ Reo M. Christenson, Ideologies and modern politics, (Harper & Row; 3rd edition, 1981), p.55.

⁷ อ่างใน สิริยา โสธน, นักการเมืองที่ดีในทัศนะของผู้ใหญ่บ้านในจังหวัดนนทบุรี, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชารัฐศาสตร์, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2546), หน้า 28-29



2. นักการเมืองประเภทเสียงโศกหรือแสงโศก พวกนี้จะไม่มียุทธศาสตร์ทางการเมืองลงเลือกตั้งแต่ละครั้งก็เพื่อโศกโศกช่วยเพื่อจะได้รับเลือกตั้งเป็นผู้แทนปวงชนบ้าง

3. นักธุรกิจหรือพ่อค้าการเมือง นักการเมืองพวกนี้จะใช้เงินเป็นบันไดก้าวไปสู่ความสำเร็จทางการเมืองโดยจะให้ความสำคัญด้านเงินตราในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง นักการเมืองพวกนี้จะไม่เข้าใจว่าการเมืองคืออะไร เข้าใจแต่ว่าการเมืองคือการที่จะต้องเอาชนะทุกวิถีทาง

4. นักการเมืองประเภทน้ำเน่า นักการเมืองประเภทนี้เมื่อลงสมัครรับเลือกตั้ง จะด่าต่อผู้ฝ่ายตรงข้ามหรือด่าฝ่ายรัฐบาลหรือฝ่ายตรงข้ามอยู่ตลอดเวลาและนักการเมืองประเภทนี้จะให้คำมั่นสัญญากับประชาชนเรื่อยไปไม่จำเป็นต้องยึดถือว่าสัญญาเหล่านั้นจะต้องปฏิบัติได้หรือไม่อีกอย่างหนึ่งนอกจากจะให้คำมั่นสัญญาต่าง ๆ แก่ประชาชนแล้ว เมื่อมีข่าวของพ้อที่จะแจกจ่ายให้แก่ประชาชนก็จะรีบแจกจ่ายเพื่อจะเรียกร้อยคะแนนนิยมจากประชาชน

ภาพลักษณ์ภายนอกที่ประชาชนมองเห็นนักการเมืองคือบุคคลผู้ซึ่งยอมอุทิศชีวิตเพื่อรับใช้ประชาชนและประเทศชาติในด้านกิจกรรมทางการเมือง เพื่อยังความยุติธรรมและสันติให้แก่สังคมและพิทักษ์ผลประโยชน์พร้อมทั้งยังความสมบูรณ์พูนสุขให้แก่ประชาชนด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เป็นการเสียสละผลประโยชน์ส่วนตัว เพื่อรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม ประชาชนมองว่านักการเมืองเหล่านี้เป็นนักการเมืองในอุดมคติเพราะมีอุดมการณ์ดังกล่าว และในสังคมการเมืองไทยก็จะมีนักการเมืองที่สามารถแบ่งตามกลุ่มอาชีพคือ กลุ่มนักการเมืองที่มาจากสายทหาร สายพ่อค่านักธุรกิจ และสายข้าราชการพลเรือน นักการเมืองเหล่านี้เป็นกลุ่มน้อยที่มีบทบาทอย่างมากต่อการกำหนดวิถีชีวิตของสังคม มีบทบาทคอยควบคุมการไขว่คว้าด้วยวิถีการต่างๆ แต่สถานการณ์ของประเทศที่ส่งผลต่อบทบาทและอุดมการณ์ของนักการเมืองด้วยเช่นกัน ดังจะเห็นได้ว่าเมื่อครั้งระบบเศรษฐกิจการเงินของไทยอยู่ในภาวะฟองสบู่แตก การกำหนดให้มีแผนสวัสดิการสังคมก็เป็นส่วนหนึ่งของเงื่อนไขการกู้ยืมเงินจากไอเอ็มเอฟและธนาคารโลก เมื่อได้ดำเนินการแล้วพบว่ามีความนิยมจากประชาชนในระดับที่น่าพึงพอใจ ดังนั้นจึงกลายมาเป็นสิ่งที่พรรคการเมืองตั้งใจเสนอให้แก่ประชาชน เพื่อจูงใจให้ประชาชนสนับสนุนพรรคการเมืองนั้น และทำให้มองเห็นว่าหัวใจของพรรคการเมืองคืออุดมการณ์และนโยบาย บรรดานักการเมืองต่างเล็งผลของเงื่อนไขดังกล่าว จึงมีการย้ายพรรคหรือการเข้าสังกัดกลุ่มการเมืองต่างๆ เพื่อประเด็นทางการเมืองจำเพาะในเวลานั้น จนมีข้อสงสัยและข้อถกเถียงในเวลาต่อมา ที่มี การนำเสนอในลักษณะดังกล่าวหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นเรื่องความเป็นไปได้และความยั่งยืนของโครงการต่างๆ ตลอดจนผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นตามมา อันจะมีผลกระทบต่อด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมืองและด้านสังคม⁸ ภาพลักษณ์ภายนอกที่ประชาชนมองเห็นว่าพรรคการเมืองทั้งหลายพยายามชูอุดมการณ์และนโยบายหลักที่ถูกใจประชาชนเพื่อให้ได้คะแนนเสียงจากประชาชน แต่ในความเป็นจริงจะทำได้หรือไม่ได้ พรรคการเมืองก็ไม่ได้คำนึงถึงมากนัก ดังนั้นประชาชนทั้งหลายจึงไม่ค่อยได้ให้ความสำคัญกับอุดมการณ์หรือนโยบายของพรรค และมองว่าอุดมการณ์หรือนโยบายของพรรคเป็นคำมั่นสัญญาที่ไร้คุณค่าและน้ำหนักร แต่ก็มีบางกรณีเช่นกันที่

⁸ นันนุณี พิพัฒน์เสรีธรรม, ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเกิดขึ้นของประชานิยมในประเทศไทย, วารสาร เศรษฐศาสตร์ธรรมศาสตร์, 2551, 26 (3), 22-25.



อุดมการณ์หรือนโยบายของพรรคการเมืองมีความหมายต่อผลการเลือกตั้ง ดังจะเห็นได้จากอดีตที่ผ่านมาในการเลือกตั้งของเขตกรุงเทพมหานครหรือเขตชุมชนเมืองที่ส่งผลสะท้อนอย่างชัดเจน

การเป็นนักการเมืองที่ดีนั้นนอกจากจะมีคุณสมบัติที่ดีที่พึงประสงค์แล้วยังต้องสะท้อนให้เห็นถึงการมีอุดมการณ์ทางการเมืองที่ดีซึ่งมีลักษณะดังนี้⁹ 1)นักการเมืองที่มีความรู้ความสามารถ 2)เป็นบุคคลที่มีวิสัยทัศน์ มองการณ์ไกล 3)เป็นบุคคลที่มีจริยธรรมและศีลธรรม 4)สามารถอุทิศชีวิตเพื่อชาติใช้หนี้แผ่นดิน 5)ต่อสู้ในกระบวนการทางการเมืองอย่างเที่ยงธรรม 6)สร้างวัฒนธรรมทางการเมืองที่อารยะ 7)ผดุงไว้ซึ่งหลักนิติธรรม นอกจากนี้การมีอุดมการณ์ทางการเมืองที่ดีในลักษณะเดียวกันคือการมีนักการเมืองที่สร้างสรรค์มักจะแสดงให้เห็นถึงอุดมการณ์ทางการเมืองที่สร้างสรรค์เช่นเดียวกัน เพราะคุณลักษณะนักการเมืองนั้นมีเป้าหมายหลักเพื่อพัฒนาประเทศชาติให้เจริญรุ่งเรืองเป็นสิ่งสำคัญ¹⁰ แต่สังคมของประเทศประชาธิปไตยเสรี เริ่มเกิดปัญหาการสร้างเงื่อนไขต่างๆ ขึ้นมาอย่างต่อเนื่องนั้นคือการที่นักธุรกิจการเมืองได้ระดมทุนเข้าพรรคการเมือง แล้วต่อมาเข้าควบคุมกลไกทางเศรษฐกิจ สังคม การเมืองของประเทศได้

3.บทสรุป

คำว่า “อุดมการณ์” เป็นคำที่ถูกมองว่าตีความหมายเป็นบวก สามารถนำมาใช้ให้เกิดแรงผลักดันนำไปสู่หนทางบรรลุจุดมุ่งหมายอันจะทำให้ธำรงรักษารูปแบบเดิมเอาไว้หรือมีการเปลี่ยนแปลงให้เกิดรูปแบบใหม่ โดยที่ประเทศไทยมีอุดมการณ์ทางประชาธิปไตยเป็นหลักการในการบริหารประเทศ แม้ว่าวัฒนธรรมทางการเมืองและสถานการณ์ทางการเมืองอาจจะไม่สอดคล้องกับอุดมการณ์ทางการเมืองในบางเวลา เป็นสังคมที่ถูกครอบงำด้วย “อุดมการณ์ทางการเมือง” และ “วัฒนธรรมอำนาจนิยม” ที่มีการเหยียดให้ เพราะในปัจจุบันมีอิทธิพลของนักธุรกิจที่มีทรัพย์สินเงินทองมากกว่างบประมาณแผ่นดินในหลายประเทศ สามารถระดมทุนเข้าควบคุมกลไกทางเศรษฐกิจ สังคม การเมืองของประเทศต่างๆ ได้ เมื่อประชาชนต้องการเลือกตัวแทนเข้าสู่รัฐสภา ซึ่งประชาชนต้องการตัวแทนที่ไม่โกงกิน มีความซื่อสัตย์ ขยันทำงาน เป็นบุคคลผู้ซึ่งทุ่มเทชีวิตเพื่อรับใช้ประชาชนและประเทศชาติในด้านกิจกรรมทางการเมือง เพื่อยังความยุติธรรมและสันติให้แก่สังคม และพิทักษ์ผลประโยชน์ของประชาชนด้วยความซื่อสัตย์สุจริต

เอกสารอ้างอิง

จิระโชค วีระสัย, สุรพล ราชภัณฑารักษ์ และสุรพันธ์ ทับสุวรรณ. รัฐศาสตร์ทั่วไป. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2547.
 นันทวุฒิ พิพัฒน์เสรีธรรม, ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเกิดขึ้นของประชานิยมในประเทศไทย, วารสารเศรษฐศาสตร์ธรรมศาสตร์, 2551, 26 (3), 22-25.

⁹ ลิขิต ธีรเวคิน, มติชน. 2544. กรุงเทพมหานคร: 16 เมษายน 2544. หน้า 8.

¹⁰ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, คุณลักษณะของนักการเมืองที่สร้างสรรค์, [ออนไลน์.], แหล่งที่มา : <http://www.kriengsak.com/node/887>



ลิขิต อีรเวคิน,มติชน. 2544. กรุงเทพมหานคร : 16 เมษายน 2544.

สยาม คำปรีดา, สังคมกับการปกครอง, ปทุมธานี: โรงพิมพ์ไทยรายวัน, 2547.

สิริยา โสธน,นักการเมืองที่ดีในทัศนะของผู้ใหญ่บ้านในจังหวัดนนทบุรี,วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหา

บัณฑิตสาขาวิชารัฐศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2546.

Reo M. Christenson, Ideologies and modern politics, (Harper & Row; 3rd edition,1981)

แหล่งข้อมูลออนไลน์

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, (ออนไลน์),แหล่งที่มา :

<http://www.kriengsak.com/node/887>

ปธาน สุวรรณมงคล, อุดมการณ์, (ออนไลน์),แหล่งที่มา :

<http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title=อุดมการณ์>

โสต สุตานันท์ (มติชนออนไลน์), แหล่งที่มา :

https://www.matichon.co.th/article/news_948007